

Thea Holmqvist från Bureå gör många av sina julklappar själv. Ett bra sätt att tänka hållbart och bortom konsumtionshets.

FOTO: THEA HOLMQVIST

December månad är gåvorna högtid och bidrar starkt till konsumtionens uppåtkurva. Men det finns sätt att ge gåvor utan att mata konsumtionshetsen eller tära på miljön. – Att ge gåvor är fint, men det är alltid bra att tänka igenom dem, säger mångkreatören Thea Holmqvist som skapar många av sina julklappar själv.

Ge hållbara julgåvor med gott samvete

JULSIDA. Nästan 80 miljarder kronor. Så mycket förväntas den svenska julhandeln omsätta under december månad, enligt utredningsinstitutet HUI Research. Det innebär att varje person förväntas konsumera hållbara, jätteklimatvänliga julklappar. Så är det ju inte, men det alternativet hade varit bättre än om vi "bara" skulle lägga 10 miljarder på prylar med dålig kvalitet, framtagna under dåliga förhållanden för

brynshöjande. Men man behöver faktiskt inte stirra sig blind på siffran, snarare fokusera på vad som konsumeras. – Jag är helt okej med att det uppgår till 80 miljarder kronor om det visar sig att alla köper skitsmarta, bra, jätteklimatvänliga julklappar. Så är det ju inte, men det alternativet hade varit bättre än om vi "bara" skulle lägga 10 miljarder på prylar med dålig kvalitet, framtagna under dåliga förhållanden för

både tillverkare och miljö säger Thea Holmqvist.

Thea Holmqvist driver bloggen Västerdrottningen.se och Instagramkontot Västerdrottningen, samt är administratör för Facebookgruppen Skapargäris och ickebinären i Västerbotten och har precis startat en egen webbshop där hon säljer enstaka egna alster. Alla plattformar har lite olika syften, men möts i kreativiteten, lokalproducerat och att skapa mötesplatser.

Thea älskar gåvor. Både att ge och att få. Men har samtidigt väldigt dubbla känslor inför gå-

vogivandet för hon har väldigt svårt för konsumtionshetsen.

– Jag tycker att det är roligt att ge gåvor, men jag tycker att det är fruktansvärt om det är saker som är onödiga.

Men det finns sätt att komma runt känslan av att man bidrar till jordens förintelse och ett allt snabbare konsumtionshjul. Thea Holmqvist köper flesta av sina kläder och saker på andrahandsmarknaden, som dignar i kreativiteten, lokalproducerat och att skapa mötesplatser.

När hon funderar på julklappar försöker hon alltid ta reda

på om personen är i behov av något, om hon kan handla det second hand eller kanske allra helst skapa det själv.

– Det är kul att ge bort saker som man gjort. Folk brukar bli jätteglada, säger hon.

I år kommer hon till exempel att ge bort sydda bordstabletter, en dörrskylt, grytunderlägg i betong, värmekuddar sydda i tyg som hon tryckt själv samt stöpta ljus.

I övrigt ger hon av sin tid – ett presentkort på en kafébesök eller någon upplevelse tillsammans.

7817 kronor per person

► Prognosen för julhandeln 2018 ligger på 79,7 miljarder kronor.

► Fördelat per person innebär det att svenska folket i genomsnitt beräknas köpa detaljhandelsvaror för 7 817 kronor per person i december.

► Denna summa fördelar sig med cirka 3 354 kronor i dagligvaruhandeln (livsmedel, hygienartiklar, blommor med mera) och 4462 kronor i sällanköpsvaruhandeln (kläder, datorer, möbler, hemutrustning med mera).

Källa: HUI Research, som ägs av branschorganisationen Svensk Handel

” Jag är helt okej med att det uppgår till 80 miljarder kronor om det visar sig att alla köper skitsmarta, bra, hållbara, jätteklimatvänliga julklappar. Så är det ju inte.

Thea Holmqvist

Förra året gav Thea dessa koppunderlägg som hon tillverkade under en keramikkurs till sin mamma.

– Saker borde värderas i värdet för personen som får den, det är inte pengarna som spelar någon roll, säger Thea. Men hur ska man hinna med att skapa själv, undrar nog många. Thea tipsar om att skapa tillsammans med andra människor, så blir det som att umgås eller så kan man göra det samtidigt som man lyssnar på en ljudbok till exempel. Många saker behöver dessutom inte ta så fasligt lång tid.

Enligt prognoserna kommer många människor att göra de sista julklappsinköpen dagarna innan jul. Men kanske kommer

– Saker borde värderas i värdet för personen som får den, det är inte pengarna som spelar någon roll, säger Thea.

– Jag önskar att folk kunde tänka efter lite mer. Det är inte så att alla borde sluta köpa julklappar, men alla borde kanske tänka på vad de faktiskt köper, både gällande syftet men också hur det är producerat och hur länge kommer det att hålla.

TEXT
Johanna Fredriksson
090-17 59 57
johanna.fredriksson@folkbladet.nu

Så här gör du fina julklappar

Är du ut i sista stund och vet inte vad du ska ge i julklapp? Vill du inte bidra till konsumtionshetsen? Eller vill du helt enkelt ge något särskilt unikt? Här har du tipsen på saker du kan göra själv.

KARTSMYCKE
Föräldrahammet, drömstaden eller uppväxtorten. Kartsmycket är ett fint och personligt smycke som dessutom finns att köpa i butiker för en slant. Men det går lätt att göra själv.

Detta behöver du:

- Berlock (finns att köpa på hobbybutiker)
- Kedja (finns second hand)
- Kartbok, eller en helt annan bild går ju också (finns ofta second hand)
- Lim, som blir genomskinligt när det torkar.

Så gör du:

Rita av den runda glasdelen i kartboken över det område du vill ha med i smycket (eller av den del av eventuell annan bild du vill ha). Klipp ut. Lägg urklipp i botten delen, limma och tryck dit glasdelen. Klart!

KAFFEFILTER

Kaffefilter är en riktigt förbrukningsvara. Men de är superlätta att göra egna. När kaffefiltret är använt så är det bara att skölja ur och hänga på tork. Någon gång emellanåt kan det kanske vara fräscht att tvätta ordentligt. Det gör du genom att koka det (du vill ju inte ha tvättmedel i kaffet).

Detta behöver du:

- En bit bomullstygg (finns second hand eller ta någon gammal tröja eller skjorta, äldre och mer slitet innebär desto mindre gifter i ditt kaffe)
- Sax
- Ett vanligt kaffefilter

Så gör du:

Vik tyget dubbelt. Rita av upp befintliga kaffefiltret med botten mot den vikta kanten på tyget. Klipp runt filtret (förutom mot den vikta sidan). Sy igen långsidorna. Botten är redan tät eftersom det är den vikta delen. Toppen lämnar du öppen. Vänd ut och in, så sömnen hamnar på insidan. Klart!

Ett kartsmycke är personligt, och väldigt lätt att göra själv.

Kaffefilter – förbrukningsvaror som är superlätta att göra.

EGET TRYCK KUDDE ELLER PÅSE

En tröja, kudde, påse, filt eller väska. Allt blir lite roligare om man har ett eget unikt tryck på det. Det finns många sätt att göra tryck på. Karva motiv i en okokt potatis eller i ett suddgummi, tryck med ett löv, ett brosch eller gör egna stämpelar i keramik. Du kan också göra schabloner, alltså skära/klippa ut mönster i tjockare papper/kartong. Eller köp färdiga stämpelar, som du kan använda flera gånger, eller skicka med i julklappen.

Det här behöver du:

- Tyg (finns ofta mängder second hand)
- Textilfärg
- Något att trycka med.
- Strykjärn (för att fixera färgen).
- Ev. bakplåtspapper
- Ev. symaskin.

Så gör du:

Karva ut ditt unika tryck i en av de ovan nämnda förslagen eller klipp ut din schablon. Lägg lite bakplåtspapper eller dylikt på baksidan av tyget, då det kan läcka igenom. Doppa din stämpel i textilfärg (eller använd en roller) och tryck på tyget där du vill ha det. Har du en schablon kan du med fördel dutta ut färgen med en liten tvättsvamp. Av tyget kan du sedan sy en kudde eller enkel påse.

Kudde:

Lägg tyget dubbelt och mätta upp det mot innerkudden. Klipp ut och sy ihop kanterna (avigsidan!). Lämnar öppet en del av en av kanterna. Vänd till rätsida. Stoppa i innerkudden och sy det sista för hand. Alternativt sy fast knappar/dragkedja på ena kanten.

Presentpåse:

Vik tyget dubbelt. Klipp ut. Sy ihop långsidorna på avigsidan (botten är redan tät eftersom du vek tyget. Toppen lämnas öppen). Vänd till rätsida. Knyt ett band runt påsen.

EGET PORSLIN

Med lite färg är det lätt att göra koppar, tallrikar eller annat porslin personligt. Rita något

Gör eget tryck på en påse...

...eller varför inte en kudde.

fint mönster, skriv personens namn eller varför inte favoritcitatet ur någon film eller bok.

Det här behöver du:

- Mugg eller annan porslin (finns mängder på second hand)
- Porslinspenna eller porslinsfärg + pensel
- Ugn

Så gör du:

Rita eller måla motivet. Tänk på att inte måla så mycket inne i en kopp eller mitt på en mattallrik då bestick kan skada det du gjort. Hårda i ugnen enligt beskrivning som kommer med färgen.

Med lite färg är det lätt att göra koppar, tallrikar eller annat porslin till personliga julklappar.